

# Program poradenských služeb ve škole

*Poskytování poradenských služeb ve škole se řídí zákonem č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 564/2004 Sb., § 16 - § 18 (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.*

## 1. Školní poradenské služby

Školní poradenské služby jsou zajišťovány **školním poradenským pracovištěm**. Za poskytování školních poradenských služeb odpovídá ředitel školy, případně jím pověřený pracovník. Ředitel školy zodpovídá také za vytvoření programu poradenských služeb a za vytvoření preventivního programu školy, dále se podílí na zajištění výchovného poradenství.

### Činnost ŠPP:

- Prevence školní neúspěšnosti
- Primární prevence sociálně patologických jevů a rizikového chování
- Podpora při integraci, inkluzi a při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně žáků z jiného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním)
- Péče o vzdělávání nadaných žáků
- Průběžná i dlouhodobá péče o žáky s výchovnými či výukovými obtížemi
- Kariérové poradenství (informační a poradenská podpora při volbě vzdělávací dráhy a pozdějšího profesního uplatnění)
- Podpora třídním učitelům (při práci s třídním kolektivem, při tvorbě IVP či podpůrných opatření)
- Poradenské služby pro zákonné zástupce (zajištění užší spolupráce rodiny a školy)
- Vedení dokumentace

### Druhy poradenství v ŠPP:

- Pedagogicko-psychologické poradenství
- Výchovné poradenství
- Speciálně-pedagogické poradenství
- Kariévní poradenství

## Náplň činností:

### *Pro (pedagogické) pracovníky školy*

- Individuální konzultace, poradenství, supervize v těžkých (výchovných, komunikačních, kázeňských, apod.) situacích
- Krizová intervence, prevence vyhoření
- Koučování, mentoring (např. zaměřené na výuku, tvorbu individuálních plánů, apod.)
- Diagnostika a depistáž (vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, shromažďování údajů o žácích) a další práce s nimi
- Podpora při řešení výchovných a kázeňských problémů
- Metodická a koordinační činnost (např. průběžná úprava podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením, kooperace se školskými poradenskými zařízeními a dalšími institucemi, metodická činnost pro pedagogické pracovníky školy, koordinace a metodické vedení asistentů pedagoga, apod.)
- Intervence do tříd (např. při podezření na šikanu)
- Kurzy pro sbor (osobnostní a sociální výchova, průřezová témata, zážitková pedagogika, činnostní učení, apod.)
- Supervizní skupiny (společné sdílení inspirací, reflexe své práce)
- Společné vedení (učitel a školní psycholog) třídnických hodin a preventivních programů
- Mediace konfliktů
- Případné vedení porad a workshopů
- Zprostředkování potřebných kontaktů – na poradenské pracovníky (např. z pedagogicko-psychologické poradny, speciálního pedagogického centra, apod.)

### *Pro žáky školy*

- Individuální konzultace se žáky (např. prevence školní neúspěšnosti a školní fobie, spolupráce při řešení výchovných a kázeňských problémů, uzavírání „smluv“ o chování, apod.)
- Krizová intervence (např. pro vyčleněné ž.)
- Péče o nadané žáky
- Péče a podpora integrovaných žáků (nejen) se speciálními vzdělávacími potřebami
- Doučování žáků s SPU, pomoc slabým žákům
- Stanovení individuálních plánů podpory žáků v rámci školy i mimo ni (druh, rozsah, frekvenci, trvání intervenčních činností, apod.)
- Individuální práce se žáky s ohledem na konkrétní zdravotní postižení
- Participace na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu pro integrované žáky s vývojovými poruchami učení
- Práce s žáky s poruchami chování
- Diagnostika třídních kolektivů (sociometrické dotazníky, dotazníky věnované šikaně, třídní a školní klima, apod.)
- Prevence rizikového chování a sociálně patologických jevů
- Podpora a pomoc při utváření zdravého životního stylu (s důrazem na zájmovou orientaci)
- Pomoc při řešení konfliktních interakcí mezi jedincem a třídním kolektivem
- Práce s ohroženými či sociálně znevýhodněnými dětmi
- Intervence do tříd (spolu s třídním učitelem – třídnické hodiny, preventivní programy, apod.)

- Výběrové semináře (na témata osobnostní a sociální výchovy)
- Usnadňování socializace a poskytování pomoci v adaptaci na změny (např. při nástupu do školy, při jakýchkoliv změnách týkajících se školní docházky a při výukových či rodinných změnách, apod.)

#### *Pro rodiče*

- Individuální konzultace se žáky (řešení výchovných a kázeňských problémů, prevence školní neúspěšnosti a školní fobie, uzavírání „smluv“ o chování, apod.)
- Krizová intervence (např. pro vyčleněné žáky)
- Komunikace s rodiči při jakýchkoliv problémech / potřebách vůči škole
- Péče o nadané žáky
- Podpora při integraci žáků
- Diagnostika třídních kolektivů (sociometrické dotazníky, dotazníky věnované šikaně, třídní a školní klima, apod.)
- Prevence rizikového chování a sociálně patologických jevů
- Intervence do tříd (spolu s třídním učitelem – třídnické hodiny, preventivní programy, apod.)
- Výběrové semináře (na témata osobnostní a sociální výchovy)
- Zprostředkování potřebných kontaktů – na poradenské pracovníky (např. z pedagogicko-psychologické poradny, speciálního pedagogického centra, apod.)

## **2. Pracovníci školního poradenského pracoviště**

- Výchovná poradkyně
- Školní metodik prevence
- Speciální pedagog
- Školní psycholog
- Školní asistent

Školské poradenské pracoviště slouží k poskytování poradenských a konzultačních služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy.

Cílem je zkvalitnit sociální klima školy, spolupracovat se všemi subjekty školy i s dětmi, které nemají problémy, a vytvořit tak širokou základnu preventivní činnosti, posílit průběžnou a dlouhodobou péči o děti s neprospěchem a vytvořit předpoklady pro jeho snižování, umožnit neodkladné řešení problémů spojených se školní docházkou, sledovat účinnost preventivních programů aplikovaných školou a vytvořit metodické zázemí pro jejich vytváření, poskytovat metodickou podporu při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů vzdělávání při vytváření RVP, koordinovat služby s poradenskými zařízeními.

## **Výchovný poradce:**

**Mgr. Jaroslava Šachová**

Úřední hodiny: pondělí 8.00 – 8.45 hod, úterý 14,35 – 15,20 hod

Kontakty:

Telefon: 382 734 611

E-mail: [sachova@zsebenese.cz](mailto:sachova@zsebenese.cz)

## **Náplň práce výchovného poradce:**

- Koordinovat mezi vyučujícími různých předmětů tvorbu a konečnou podobu dokumentů (IVP).
- Kontrolovat, zda vyučující zohlednil ve své části zpracovávaného IVP všechna doporučení ŠPZ.
- Dohlížet na realizaci podpůrných opatření doporučených danému žákovi v praxi.
- Koordinovat spolupráci školy a školského poradenského zařízení nebo dalších institucí podílejících se na vzdělávání a výchově žáka.

## **Poradenská činnost**

- Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní orientaci žáků.
- Základní skupinová šetření k volbě povolání, zpracování a interpretace zájmových dotazníků v oblasti profesní orientace žáků.
- Individuální šetření k profesní orientaci a individuální poradenství v této oblasti (ve spolupráci s třídními učiteli).
- Poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků.
- Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra) a středisky výchovné péče, OSPOD při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy.
- Zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích ÚP a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb ÚP.
- Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci plánů pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni.
- Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžaduje zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky.
- Zprostředkování ev. zajišťování diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb (vstupní a kontrolní vyšetření) a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Příprava podmínek pro inkluzi žáků se znevýhodněním, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace podpůrných opatření u těchto žáků.

### **Metodická činnost**

- Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence.
- Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, inkluze, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky.
- Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.

### **Informační činnost**

- Poskytování informací o činnosti poradenských pracovníků školy, o specializovaných školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.

### **Školní metodik prevence:**

**Mgr. Veronika Pauknerová**

Úřední hodiny: středa 13.30 – 14.25 hod

Kontakty:

Telefon: 382 734 632

E-mail: [pauknerova@zsebenese.cz](mailto:pauknerova@zsebenese.cz)

### **Náplň práce metodika prevence:**

**Tvorba dokumentu Minimální preventivní program, jehož součástí je dokument Strategie předcházení šikany a dalším projevům rizikového chování a koordinace jeho plnění.**

**Zaměření se na primární prevenci rizikového chování, zejména těchto rizikových projevů:**

- agrese, šikana, kyberšikana, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
- záškoláctví
- závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě
- spektrum poruch příjmu potravy
- sexuální rizikové chování
- sebepoškozování
- negativní působení sekt

**A dále:**

- koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci těchto sociálně patologických jevů
- koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků – cizinců
- kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči
- zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů
- vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, i jednotliví odborníci)
- komunikace a spolupráce s rodiči

**Školní speciální pedagog:**

**Mgr. Jindřiška Ptáčková**

Úřední hodiny: pondělí 8.00 – 9.00 a 14.00 -15.00 hod.

Kontakty:

Telefon: 382 734 634

E-mail: [ptackova@zsebenese.cz](mailto:ptackova@zsebenese.cz)

**Náplň práce speciálního pedagoga:**

- koordinuje speciálně-pedagogické poradenství ve škole
- připravuje a ovlivňuje podmínky pro integraci dětí se SVP ve spolupráci s dalšími odborníky, dlouhodobě sleduje a pravidelně vyhodnocuje proces individuální integrace
- provádí speciálně-pedagogické diagnostické činnosti
- realizuje speciálně pedagogické činnosti a poskytuje reedukační péči žákům se SVP
- navrhuje a pomáhá realizovat opatření, která směřují ke zkvalitnění vzdělávací práce školy v oblasti speciální pedagogiky
- poskytuje pedagogickým pracovníkům školy metodickou pomoc a odborné informace z oblasti speciální pedagogiky, pomáhá při jejich aplikaci v praxi
- poskytuje poradenskou a konzultační pomoc rodičům žáků nebo jejich zákonným zástupcům
- podílí se na vytváření a realizaci preventivních programů zneužívání návykových látek a negativních jevů v chování žáků podílí se na monitorování problémových projevů chování, pravidelně provádí analýzy a návrhy konkrétních opatření
- pracuje průběžně s žákovskými kolektivy

### **Školní psycholog:**

**Mgr. Andrea Slabá**

Úřední hodiny: úterý 8.00 – 9.00 a 14.00 -15.00 hod

Kontakty:

Telefon: 382 734 637

Email: slaba@zsebenese.cz

### **Náplň práce školního psychologa:**

- poskytuje individuální poradenské konzultace pro žáky, pedagogy a rodiče
- poskytuje krizovou intervenci v náročných životních situacích
- specializuje se na psychologickou diagnostiku na ZŠ i v MŠ
- podporuje žáky ohrožené školním neúspěchem a utváří pro ně vhodné prostředí
- realizuje programy v rámci třídních kolektivů na podporu sociálních vztahů mezi žáky navzájem a mezi žáky a třídním učitelem
- podílí se na programech primární prevence rizikových jevů
- stará se o žáky s akutními i chronickými psychickými problémy
- informuje o psychohygieně
- spolupracuje se školním speciálním pedagogem, výchovným poradcem a metodikem prevence
- spolupracuje s poradenskými pracovišti a jinými odborníky v regionu
- metodicky podporuje pedagogy v navození emočního bezpečí a sociálního klimatu v kolektivu (např. vedení třídnických hodin)
- realizuje přednášky pro pedagogický sbor i veřejnost na vybraná témata

### **Školní asistent**

Školní asistent není pedagogickým pracovníkem dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.

Profese školního asistenta zřizována za účelem podpory dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem (zejména v důsledku nedostatečné podpory vzdělávání ze strany rodiny, dlouhodobě špatného prospěchu, nízké motivace nebo kázeňských přestupků) a dětí a žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí.

### **Školní asistent vykonává např. následující činnosti:**

- Poskytuje základní nepedagogickou podporu přímo v rodině při spolupráci s rodiči, a to při přípravě na vyučování spočívající např. v pomoci s organizací času, práce a s úpravou pracovního prostředí,

motivaci k učení, poskytování formativní zpětné vazby žákovi, podporu při přípravě na školní práci. Tyto činnosti provádí školní asistent pouze se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka.

- Zprostředkovává komunikaci s komunitou, rodinou a školou spočívající např. v aktivitách vedoucích k zajištění pravidelné školní docházky žáků, porozumění rodinnému prostředí žáků a zajištění přenosu informací mezi školou a rodinou; zprostředkovává rodině informace o školní úspěšnosti žáka, případně o potřebě s žákem pracovat. Pomáhá v překonávání bariér mezi školou a rodinou, které mohou vyplývat z odlišných životních podmínek žáka nebo odlišného kulturního prostředí. Činnosti v rodině provádí školní asistent pouze se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka.

- Pomáhá při rozvoji mimoškolních a volnočasových aktivit. Podporuje přípravu žáka na výuku, rozvíjení čtenářských dovedností, práci se strategiemi přípravy na školní práci, podporuje rozvoj nadání žáka v aktivitách nad rámec školní výuky. Pomáhá v zajišťování výjezdů školy (školy v přírodě apod.) a s organizační podporou pedagogických pracovníků při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

- Poskytuje např. organizační činnosti při zajištění školního stravování pro žáky (komunikace se školní jídelnou a rodiči při organizaci vhodné doby ke stravování apod.), podporuje žáků při manipulaci s pomůckami, při soběstačnosti a motivaci ke vzdělávání. Podporu žákům poskytuje vždy za přítomnosti pedagogického pracovníka.

- Poskytuje podporu pedagogovi při administrativní a organizační činnosti učitele ve vyučování i mimo vyučování, podle potřeb pedagoga školní asistent zajišťuje i podpůrné administrativní a organizační činnosti. Účelem asistentovy podpory v oblasti administrativních a organizačních úkonů je, aby pedagog získal více času na vlastní individuální práci s žáky. Tyto podpůrné činnosti ale nejsou hlavní pracovní náplní asistenta.

#### **Pracovníci, kteří spolupracují s ŠPP:**

- **ředitel školy** – koordinuje spolupráci v rámci ŠPP, vede rozhovory se zákonnými zástupci a žáky, vydává rozhodnutí o vzdělávání dle IVP, podílí se na zpracování podpůrných opatření, vykonává poradenskou, metodickou a informační činnost ve spolupráci s výchovným poradcem a školním metodikem prevence
- **zástupkyně ředitele školy** – vede administrativu v databázi Bakaláři, zpracovává legislativu týkající se přijímání žáků / cizinců, aktivně spolupracuje s výchovným poradcem a metodikem prevence při podezření šikany a kyberšikany, podílí se na jednání se žáky a jejich zákonnými zástupci, účastní se výchovných komisí, účastní se schůzek ŠPP
- **třídní učitelé** – vytváří pravidla třídy, která jsou součástí otevřené a bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klima ve třídě. Zprostředkovávají komunikaci s ostatními pedagogy, spolupráce školy s rodiči žáků třídy. Podle pokynů poradenských pracovníků vytváří podmínky pro integraci žáků se SVP a nadaných žáků ve třídě. Vedou třídnické hodiny s cílem zlepšení a upevnění vztahů mezi žáky.
- **další pedagogičtí pracovníci školy** – učitelé, vychovatelé  
Učí a vychovávají podle zásad a metod ŠVP, věnují pozornost žákům se SVP, registrují signály o možném problému žáka a hledají příčiny a vhodné formy nápravy. Konzultují případné výchovné a vzdělávací problémy s třídním učitelem a s pracovníky ŠPP.



### **Práce s informacemi a důvěrnými daty**

Informace a důvěrná data o žácích a jejich rodičích, o kterých se poradenští pracovníci dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňována v souladu se zákonem č. 101/2000Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Poradenští pracovníci školy zejména:

- zachovávají mlčenlivost o skutečnostech týkajících se osobních údajů žáků a zákonných zástupců žáků
- zachovávají mlčenlivost o zdravotním stavu žáků
- dbají, aby dokumenty týkající se osobních údajů žáka a zdravotního stavu žáka nebyly volně přístupné

### **Informovanost o poradenských službách školy**

Program poradenských služeb ve škole je veřejně přístupný na webových stránkách školy nebo u vedení školy.

### **Dokumentace ŠPP**

**Škola vede o poradenských službách dokumentaci:**

- a) o vyšetření, jeho výsledcích včetně zprávy a doporučení ke vzdělávání žáka se SVP
- b) o komunikaci a spolupráci s orgány veřejné moci
- c) o komunikaci a spolupráci s OSPOD

### **Jaký je postup při řešení výchovných nebo výukových obtíží žáka?**

Naše škola obvykle postupuje dle třístupňového modelu péče o žáka s obtížemi:

1. Počáteční individualizovaná pomoc učitele: učitel/třídní učitel si všímá počátečních obtíží žáka, provádí pedagogickou diagnostiku pro zjištění žakových vzdělávacích obtíží, realizuje dopomoc v hodinách, případně i mimo vyučování, vytváří podnětové materiály „šité na míru“ individuálních vzdělávacích potřeb žáka, spolupracuje s rodiči s cílem překonat počáteční obtíže. Učitel/třídní učitel konzultuje své postupy s pracovníky ŠPP. Pokud se obtíže žáka nelepší, obvykle následuje po dohodě s rodiči řešení problému žáka v prostředí školy se zástupcem školního poradenského pracoviště (učitel – zástupce ŠPP – rodič – žák).
2. Plán pedagogické podpory: je další možností v případě přetrvávajících obtíží žáka. Plán je vytvářen po dohodě s rodiči na pomoc žákovi s problémy ve vzdělávání, je strukturovaný, cílený na jednotlivé předměty a přístupy k žákovi, definuje silné a slabé stránky žáka, podílí se na něm učitel/třídní učitel ve spolupráci s odborníky školního poradenského pracoviště (školní speciální pedagog, výchovný poradce, školní metodik prevence). V této etapě je možné

pracovat se žáky v rámci vyučování i mimo něj, s případným využitím skupinových forem péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Individualizovanou podporu – opakovanou individuální práci se žákem může po dohodě s rodiči vykonávat také školní speciální pedagog. Pokud ani tento přístup nepomáhá vyřešit vzdělávací obtíže žáka (3 – 6 měsíců), je rodičům doporučeno komplexní pedagogicko-psychologické vyšetření ve školském poradenském zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum).

3. Individuální vzdělávací plán: žák, u kterého nedošlo k překonání vzdělávacích obtíží v rámci stupně 1 a posléze 2, je na základě žádosti zákonného zástupce komplexně vyšetřen školským poradenským zařízením (pedagogicko-psychologická poradna), v případě potvrzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka může být po jejich žádosti vypracováván individuální vzdělávací plán, ve kterém jsou stanoveny vzdělávací cíle a mohou být také doporučeny a dále realizovány odborné intervence v rámci školy dle poradnou navrhovaných podpůrných opatření. Škola spolupracuje se školským poradenským zařízením na pravidelném vyhodnocování IVP, iniciuje kontrolní vyšetření dle závěrů doporučených postupů z PPP.

### **Závěrečná ustanovení**

Tento Program poradenských služeb je závazný pro všechny zaměstnance školy.

### **Přílohy:**

1. Školní řád
2. Strategie předcházení školní neúspěšnosti
3. Plán výchovného poradce na aktuální školní rok
4. Strategie předcházení šikaně a dalším projevům rizikového chování (Minimální preventivní program na aktuální školní rok)
5. Krizový plán školy

### **Závěrečná ustanovení**

Uložení směrnice v archivu školy se řídí Spisovým řádem školy.

Směrnice nabývá platnosti dnem: 26. 8. 2020

Směrnice nabývá účinnosti dnem: 1. 9. 2020